

Westersingel 12
Postbus 21012
3001 AA Rotterdam
Telefoon 088 5445 100

E-mail: informatie@mrhd.nl
Internet: www.mrdh.nl
KvK nummer: 62288024
Bankrekeningnummer
NL96 BNGH 0285 1651 43

Retouradres: Postbus 21012 3001 AA Rotterdam

Aan de gemeenteraden van de 23 gemeenten die deelnemen aan de
gemeenschappelijke regeling MRDH

contactpersoon
Victor Dobbe

uw kenmerk

ons kenmerk

projectnummer

Datum

13 maart 2019

doorkiesnummer
088 5445 100

Onderwerp

Zienswijze concept-Strategische Agenda MRDH

e-mail
v.dobbe@mrhd.nl

Geachte raadsleden,

bijlage(n)
Concept-Strategische
Agenda MRDH, brief EBZ,
verslag regiobijeenkomsten

Hierbij nodigen wij u uit om uw zienswijze kenbaar te maken op de concept-Strategische Agenda MRDH. Hieronder vindt u een toelichting op de gevraagde zienswijze.

Aanleiding

De Strategische Agenda MRDH is voor de komende jaren de gezamenlijke ruimtelijk-economische strategie van de 23 gemeenten in de MRDH (de samenwerking) voor de metropoolregio Rotterdam Den Haag (het gebied). De MRDH heeft daarbij twee duidelijke kerntaken: verkeer & vervoer en economisch vestigingsklimaat.

De Strategische Agenda is nadrukkelijk geen projectenlijst of operationeel document, daarvoor bestaan bijvoorbeeld al het Regionaal Investeringsprogramma, de Uitvoeringsagenda Bereikbaarheid (met het Investeringsprogramma Vervoersautoriteit als concrete uitwerking hiervan) en het MIRT-gebiedsprogramma, en wordt er gewerkt met jaarlijkse begrotingen en werkplannen. Het gaat in de Strategische Agenda vooral om de strategische opgaven voor onze metropoolregio (het gebied), hoe de 23 gemeenten die strategische opgaven samen willen aanpakken en wat daarbij de ambities, doelen en aanpak zijn van de MRDH (de samenwerking). De Strategische Agenda vormt daarmee het handelingsperspectief van de MRDH voor de metropoolregio en werkt als strategie bijvoorbeeld door in de jaarlijkse begrotingen en werkplannen van de MRDH, maar ook de public affairs-aanpak en de communicatie.

In de gemeenschappelijke regeling is afgesproken dat bij aanvang van iedere bestuursperiode van gemeenteraden door het algemeen bestuur een (geactualiseerde) Strategische Agenda MRDH wordt vastgesteld, na zienswijzen van de 23 gemeenten. Dit is de eerste keer sinds de oprichting van de MRDH dat dat ook integraal, samenhangend en gefocust, via een interactief proces tussen de 23 gemeenten, gebeurt. Dit was in de tussentijdse evaluatie ook als prioriteit aanbevolen.

De MRDH heeft twee kerntaken en twee pijlers: verkeer & vervoer en het economisch vestigingsklimaat. Dit is met de bespreking van de uitkomsten van de tussentijdse evaluatie nogmaals bestuurlijk bevestigd. Deze strategische agenda formuleert dan ook binnen dat kader.

Tegelijkertijd neemt de roep om integraal werken, ook op regionaal niveau, toe. Vraagstukken op gebied van ruimtelijke ontwikkeling, de woningmarkt, energietransitie kunnen vaak niet anders dan in samenhang met bereikbaarheid en economische ontwikkeling gezien worden. Zonder af te doen aan de kerntaken van de MRDH en de eigen bevoegdheden werken gemeenten in de MRDH al samen aan deze integrale opgaven. Samenwerking is essentieel voor de versterking van onze agglomeratiekracht. Soms met 23 gemeenten, zoals bij het opstellen van de regionale energiestrategie. Soms in kleiner gezelschap, zoals in de Verstedelijkingsalliantie. Soms met ondersteuning van de MRDH, wanneer het de kerntaken raakt. Soms met omliggende regio's of in samenwerking met andere partijen, waar al uitvoeringskracht bestaat, zoals de Economic Board Zuid-Holland.

Als netwerkorganisatie wil de MRDH vanuit de twee kerntaken partijen in de regio verbinden. Want samenwerken maakt sterker. Vanuit dit perspectief nodigen wij alle gemeenten uit om, waar dit meerwaarde oplevert, nog intensiever over gemeentegrenzen heen de verbinding te zoeken, ook op terreinen buiten de twee kerntaken.

Inhoud concept-Strategische Agenda

De voorliggende concept-Strategische Agenda bouwt voort op veel regionaal werk dat de afgelopen jaren in de MRDH is verzet en op de successen die hierin door de 23 gemeenten gezamenlijk zijn geboekt voor de metropoolregio. De concept-Strategische Agenda komt niet in plaats van de Roadmap Next Economy, de Uitvoeringsagenda Bereikbaarheid en het MIRT-gebiedsprogramma, maar brengt deze als het ware samen in één handelingsperspectief. Ook het Regionaal Investeringsprogramma met 150 projecten aan de hand van 25 focusthema's, blijft van kracht. Daarnaast blijven de aanbevelingen in het OESO-rapport onverminderd relevant. We beginnen dus niet op nul. Het komt nu vooral aan op de uitvoering.

De voorgestelde strategie is om vanuit de twee kerntaken op vier ambities concrete stappen te zetten als MRDH, gericht op het letterlijk en figuurlijk verbinden van onze metropoolregio: Het vernieuwen van de economie en het verbeteren van de bereikbaarheid zijn de pijlers onder de regionale samenwerking. Daar wordt primair op ingezet. Om daarmee succesvol te zijn is het belangrijk een gemeenschappelijke visie en aanpak te hebben op ontwikkeling van de stedelijke- en landelijke omgeving. Dat vertaalt zich in de ambitie versterken stad en omgeving. En dat bij vernieuwing van de economie en betere bereikbaarheid, naar nieuwe, duurzamer vormen van energie wordt gezocht is evident. Veranderen energie is de vierde gezamenlijke ambitie.

Vernieuwen van de economie is geen doel op zich. Meer welvaart en welzijn voor de mensen die hier wonen en werken, daar gaat het om. Dat vraagt om een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven met ruimte om te innoveren en de beschikbaarheid van voldoende en goed opgeleid talent. Het economisch vestigingsklimaat verandert door invloeden van binnenuit en van buitenaf. Het is zaak om de regie te pakken op het versterken van de economie. Om van nieuwe kennis tot nieuwe producten te komen. Om werkgelegenheid te stimuleren zodat ervaren werknemers en jong talent mee kunnen komen. Om ondernemers in een goede uitgangspositie te brengen. Hierbij richt de Strategische Agenda zich op:

- Stimuleren van innovatie en economische groei
- Verbeteren aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt
- Goede digitale connectiviteit

Versterken van stad en omgeving staat in de context van groei: de metropoolregio groeit tot 2030 met ongeveer 400.000 inwoners. Het leeuwendeel van de nieuwe inwoners zal gaan

wonen en werken in de steden. Om hen te huisvesten, zijn er in de MRDH alleen al ongeveer 170.000 extra woningen nodig. De groei heeft effect op mobiliteit en op de vraag naar werk en ruimte voor werklocaties en voorzieningen. Slim inrichten en verdichting in combinatie met het meervoudig gebruiken van ruimte én het benutten van OV dat dichtbij is vormt de kapstok. Elk deel van de metropoolregio heeft z'n specifieke signatuur. Grote delen van de regio zijn groen van karakter. Dit is een belangrijke vestigingsfactor voor bedrijven en talent en draagt zo bij aan de economische aantrekkelijkheid van de regio. Vanuit dit perspectief werken de 23 MRDH-gemeenten aan de volgende zaken:

- Ruimte om te werken
- Stimuleren van groen en recreatie als vestigingsfactor
- Samen voortvarend werken aan woningbouw, bereikbaarheid en werklocaties

Het *verbeteren van de bereikbaarheid* is essentieel voor het benutten van de potentie van de metropoolregio. Het versterkt de agglomeratiekracht. De uitdaging is om te werken aan bereikbaarheid zonder de leefbaarheid negatief te beïnvloeden. De bevolking in de regio neemt toe, het aantal arbeidsplaatsen ook. Dit heeft zijn weerslag op de bereikbaarheid van de regio. Ruimte wordt schaarser, zeker binnenstedelijk: hier concentreert het grootste deel van de groei aan inwoners en arbeidsplaatsen zich. De groei van het OV-gebruik, tussen 2010 en 2017 gemiddeld 3% per jaar, overstijgt alle verwachtingen. Deze groei zet door. Dat is een positieve ontwikkeling, maar de huidige capaciteit van het openbaar vervoer is op termijn niet toereikend. Dit vraagt om een efficiënter gebruik van het huidige systeem en om nieuwe investeringen. In de Metropoolregio Rotterdam Den Haag is het autogebruik hoog. De groeiende vraag naar mobiliteit kan niet met meer asfalt worden opgevangen – hiervoor ontbreekt het in de regio aan ruimte, in én om de steden. Ook leidt extra automobilititeit tot meer fijnstof en CO₂-uitstoot. Om deze reden geeft de Strategische Agenda het OV en de fiets een centrale plek in de maatregelen om de mobiliteitsgroei op te vangen. Ook de betrouwbaarheid van het wegennet, innovaties als automatisch vervoer en verkeersmanagement, en het verbeteren van de verkeersveiligheid krijgen aandacht. Dit betekent voor bereikbaarheid acties op de volgende vijf thema's:

- Verbeteren bereikbaarheid toplocaties en banen
- Verbetering kwaliteit en efficiency OV
- Betrouwbaar op weg
- Versnellen van innovatie in mobiliteit
- Verhogen verkeersveiligheid

De regio werkt samen aan het *vernieuwen van energie*. Ook onze regio moet de komende jaren stappen zetten om de CO₂-uitstoot fors te verminderen. Het terugbrengen van de CO₂-uitstoot van het verkeer is een speerpunt in het mobiliteitsbeleid. Dit vraagt om een brede waaier aan maatregelen van het Rijk, de regio en gemeenten. De energietransitie gaat over gemeentegrenzen heen en beslaat belangrijke regionale sectoren als de haven en petrochemie, het tuinbouwcluster, de woningbouw. Daarom is het zaak dat de aanpak zoveel mogelijk met elkaar samenhangt en afgestemd wordt. Samen met de provincie Zuid-Holland en de vier waterschappen in de regio stellen de gemeenten een regionale energiestrategie op voor de metropoolregio Rotterdam Den Haag. Op gebied van energie zet de Strategische Agenda in op:

- Minder CO₂-uitstoot bij verkeer
- Meer regionale samenwerking bij de energietransitie

In de concept Strategische Agenda wordt per ambitie steeds beschreven wat de doelen zijn en welke aanpak er wordt gekozen. De MRDH werkt vanuit verschillende rollen aan het versterken van de metropoolregio. Soms treedt de MRDH naar voren als vervoersautoriteit, bij het veranderen van energie wordt samenwerking tussen gemeenten gefaciliteerd bij het zoeken naar een gemeenschappelijke strategie. Even goed kan de MRDH regie pakken, zoals bijvoorbeeld gebeurde bij het opstellen van de visie op werklocaties. Kortom, de inbreng is

veelzijdig, actief en gericht op het bevorderen van welvaart en welzijn van de inwoners. Om dat te bereiken wordt op publiek-publieke samenwerking ingezet om de verbondenheid in de metropoolregio te versterken.

Proces

De voorliggende concept Strategische Agenda MRDH (zie bijlage 1) is het resultaat van een lange en intensieve periode van consultering onder gemeenteraadsleden en bestuurders van de 23 gemeenten, voor en na de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018, bijvoorbeeld in de bestuurscommissies. In oktober en november 2018 zijn er daarnaast vier regionale bijeenkomsten georganiseerd waarin gemeenteraadsleden en bestuurders van de 23 gemeenten met elkaar in gesprek zijn gegaan over de inhoud (zie bijlage 2). Ook zijn er ter ondersteuning van de consultering diverse ambtelijke sessies georganiseerd met beleidsmedewerkers, directeuren en gemeentesecretarissen van de 23 gemeenten. Partners zoals de provincie Zuid-Holland en de Economic Board Zuid-Holland dachten mee en de waterschappen hebben inbreng geleverd. De Economic Board Zuid-Holland heeft al formeel gereageerd op de concept-Strategische Agenda (zie bijlagen). De provincie en de waterschappen worden nog uitgenodigd om een formele reactie te geven. Op basis van de consultering heeft een ambtelijke schrijfgroep van de 23 gemeenten en de MRDH-organisatie vervolgens de voorliggende concept Strategische Agenda opgesteld. De stuurgroep Strategische Agenda onder leiding van burgemeester Aptrout als bestuurlijk eigenaar heeft dit interactieve proces bewaakt.

Het algemeen bestuur heeft de concept Strategische Agenda nu vrijgegeven voor zienswijze van de 23 gemeenteraden. Vaststelling van de Strategische Agenda is voorzien in het algemeen bestuur van 12 juli 2019. Tijdens de zienswijzeprocedure worden wederom drie regionale bijeenkomsten georganiseerd voor raadsleden en bestuurders om het regionale debat tussen de gemeenteraden te faciliteren. Ook na vaststelling van de agenda blijven we in gesprek over de regionale opgaven en de voortgang die we daar als regio op boeken.

Voor het draagvlak van de opgaven uit de Strategische Agenda is het van belang dat in alle 23 gemeenteraden het gesprek gevoerd wordt over de Strategische Agenda van de MRDH. Daarbij is het verzoek is om uw definitieve zienswijze uiterlijk 29 mei 2019, parallel aan de zienswijze voor de ontwerpbegroting MRDH 2020, schriftelijk kenbaar te maken aan het algemeen bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH).

Nadere informatie

Indien u behoefte heeft aan een nadere toelichting op de concept Strategische Agenda of andere vragen over de inhoud heeft, kunt u contact opnemen met Victor Dobbe via v.dobbe@mrdh.nl

We zien uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,
Namens het algemeen bestuur van de Metropoolregio Rotterdam Den Haag,

Ahmed Aboutaleb en Pauline Krikke